

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Conceptului Sistemului Informațional Platforma națională
de resurse deschise în educație

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul a fost elaborat în temeiul art. 22 lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44) cu modificările ulterioare.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Sistemul educațional al Republicii Moldova se află într-o etapă avansată de transformare digitală, însă accesul la resurse educaționale digitale rămâne neuniform, fragmentat și necorelat cu curriculumul național. În prezent, cadrele didactice, elevii și instituțiile de învățământ utilizează un set dispersat de platforme, aplicații și resurse digitale — lecții video, exerciții interactive, manuale electronice, ghiduri metodologice și materiale multimedia — dezvoltate prin inițiative publice, proiecte ale partenerilor de dezvoltare sau eforturi independente. Cu toate acestea, aceste resurse nu sunt centralizate într-un depozit național unic și nu beneficiază de un mecanism coerent de validare, de standardizare, de licențiere deschisă sau de interoperabilitate. Această fragmentare limitează atât accesul echitabil al elevilor, cât și capacitatea profesorilor de a integra ușor resurse digitale în procesul de predare și evaluare.</p> <p>Platformele existente, precum Educație Online, Educație Interactivă sau resursele publicate de Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație, oferă o bază de conținut, însă nu sunt interconectate, lipsesc standardele unitare de metadate și nu asigură un flux clar de asigurare a calității și actualizare periodică. De asemenea, multe resurse nu sunt etichetate după competențele curriculare, sunt greu de descoperit prin mecanisme de căutare și folosesc formate digitale eterogene, ceea ce reduce reutilizarea și adaptabilitatea acestora pentru diverse contexte educaționale. Lipsa unui sistem național de monitorizare a utilizării resurselor digitale îngreunează, totodată, adoptarea politicilor publice bazate pe date.</p> <p>Totodată, Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 și Strategia de dezvoltare “Educația 2030” aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 114/2023 prevede consolidarea infrastructurii digitale educaționale și dezvoltarea resurselor digitale accesibile, însă implementarea acestor obiective este limitată în absența unui instrument operațional centralizat. Lipsa unei platforme naționale a resurselor educaționale deschise accentuează decalajele dintre școlile urbane și rurale, crește dependența de resurse proprietare și împiedică dezvoltarea unor practici didactice moderne.</p> <p>Prin urmare, intervenția normativă este necesară pentru a crea un sistem informațional unificat — Platforma națională de resurse educaționale deschise (SI Platforma RED) — care să asigure centralizarea, licențierea deschisă, interoperabilitatea și monitorizarea resurselor digitale utilizate în învățământul general. Implementarea unei astfel de soluții va permite utilizarea eficientă a resurselor publice, va consolida echitatea în accesul la educație digitală</p>

și va susține modernizarea sistemului educațional în conformitate cu bunele practici internaționale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul urmărește crearea unui cadru normativ pentru implementarea unui Sistem Informațional național destinat resurselor educaționale deschise – SI Platforma RED. Necesitatea elaborării proiectului derivă din fragmentarea actuală a resurselor digitale, lipsa unui depozit unic care să asigure calitatea și licențierea deschisă, precum și acces echitabil la conținuturi educaționale relevante pentru curriculumul național.

Proiectul de hotărâre prevede:

1. Reglementarea cadrului de interoperabilitate

Platforma va fi integrată cu sisteme guvernamentale, inclusiv:

- 1.1. Sistemul Informațional de Management în Educație (SIME) – pentru validarea statutului instituțiilor și a utilizatorilor (cadre didactice, administratori);
- 1.2. Registrul de Stat al Populației (RSP) – pentru verificarea identității utilizatorilor;
- 1.3. Registrul de Stat al Unităților de Drept – pentru confirmarea instituțiilor de învățământ;
- 1.4. Platforma de interoperabilitate MConnect – pentru schimbul de date cu registrele naționale;
- 1.5. Serviciile MPass, MLog, MCloud – pentru autentificare, jurnalizare și găzduire.

2. Definirea obiectelor informaționale și a fluxurilor de date

Proiectul reglementează obiectele informaționale principale gestionate de platformă:

- resursa educațională (lecții digitale, materiale multimedia, exerciții interactive etc.),
- autorul/contributorul,
- rapoartele analitice generate automat de sistem.

3. Respectarea cerințelor de accesibilitate și incluziune

Resursele vor fi conforme cu standardele WCAG 2.1, iar platforma va asigura accesul tuturor categoriilor de utilizatori, inclusiv elevilor cu dizabilități.

Elemente de noutate introduse prin concept:

- crearea primei platforme digitale naționale dedicate resurselor educaționale deschise;
- licențiere deschisă la nivel național;
- interoperabilitate cu alte platforme și sisteme guvernamentale;
- generarea de rapoarte analitice în timp real pentru fundamentarea politicilor educaționale;
- arhitectură modulară, scalabilă și compatibilă cu soluțiile guvernamentale MCloud;
- audit al acțiunilor și versionare a resurselor;
- reducerea disparităților digitale între școli și creșterea echității în accesul la resurse.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere necesitatea de a asigura managementul eficient în elaborarea politicilor în domeniul educației, nu au fost identificate opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea Sistemului Informațional „Platforma națională de resurse educaționale deschise” va produce efecte semnificative asupra sectorului public prin instituirea unui cadru unitar pentru gestionarea resurselor educaționale digitale. Platforma va acționa ca infrastructură națională pentru încărcarea, organizarea și distribuirea conținuturilor digitale, contribuind la modernizarea proceselor instituționale în domeniul educației.

În primul rând, instituțiile de învățământ vor beneficia de acces la o platformă centralizată, care înlocuiește practica actuală de utilizare a resurselor dispersate, neuniforme și necorelate cu curriculumul. Eliminarea fragmentării va reduce sarcinile administrative asociate identificării, verificării și actualizării materialelor educaționale, permițând personalului didactic și administrativ să utilizeze resurse validate și structurate conform standardelor naționale.

Impactul se reflectă și în eficientizarea utilizării resurselor financiare publice. Publicarea resurselor sub licențe deschise și reutilizarea materialelor digitale reduce cheltuielile aferente elaborării repetate a conținuturilor, contribuind la utilizarea rațională a fondurilor publice destinate procesului educațional. Platforma minimizează duplicarea eforturilor la nivelul instituțiilor, optimizează procesele de dezvoltare a materialelor și încurajează reutilizarea responsabilă a resurselor existente.

Totodată, platforma va pune la dispoziția Ministerului Educației și Cercetării și a instituțiilor subordonate un instrument analitic pentru monitorizarea utilizării resurselor digitale, a gradului de acoperire curriculară și a indicatorilor de participare. Aceste date vor facilita fundamentarea deciziilor de politică publică, planificarea intervențiilor educaționale, evaluarea necesităților de formare și identificarea domeniilor curriculare insuficient acoperite de resurse educaționale.

În ansamblu, impactul asupra sectorului public constă în modernizarea infrastructurii digitale educaționale, creșterea eficienței proceselor administrative și îmbunătățirea calității resurselor didactice utilizate în învățământul general, în acord cu obiectivele naționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Dezvoltarea platformei va fi realizată cu sprijin financiar din partea UNICEF, în cadrul inițiativei privind dezvoltarea Platformei pentru Resurse Educaționale Deschise (Open Educational Resources Platform), valoarea estimativă a investiției fiind de aproximativ 150,0 mii de euro.

Posesorul sistemului urmează să estimeze și să prezinte Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” resursele TI necesare pentru găzduirea sistemului pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud). În baza estimărilor se vor planifica și se vor aloca resursele TI necesare.

Urmare a dării în exploatare a sistemului, Posesorul va încheia cu Administratorul tehnic Acordul privind administrarea tehnică și menținerea sistemului, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și menținerea RSC, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrarea tehnică care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin alocarea anuală a resurselor financiare Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul respectă prevederile legislației naționale și nu intră în contradicție cu prevederile legislației UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor art. 8 și 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării, www.mec.gov.md , la compartimentul Transparență, directoriul Transparență decizională, precum și pe pagina www.particip.gov.md și poate fi accesat la adresa: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15538
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizării în cadrul procesului de avizare/expertizare. Informația referitoare la concluziile expertizelor urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la prezentul proiect.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se încorporează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită modificarea actelor normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Aprobarea proiectului actului normativ implică următoarele măsuri succesive: <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea caietului de sarcini pe componente modulare ale proiectului, definind specificațiile tehnice și funcționale necesare pentru dezvoltarea sistemului; • Inițierea și desfășurarea procedurilor de achiziție publică pentru selectarea unui dezvoltator de soluții IT; • Dezvoltarea modulară a componentelor sistemului, asigurându-se interoperabilitatea acestora și respectarea cerințelor funcționale; • Configurarea sistemului informațional pe platforma tehnologică guvernamentală MConnect; • Testarea funcționalităților sistemului conform Conceptului și caietului de sarcini.

Ministru

Dan PERCIUN